

Пізнавальна діяльність учнів, необхідність самоосвіти активізується вже на етапі підготовки до такого уроку (пошук теоретичних відомостей, їх доведення, інформаційні та реферативні повідомлення, всебічне застосування тощо) [9, с.89-91]. Цілеспрямовані та змістовні інтегровані заняття встановлюють міцні зв'язки між навчальними дисциплінами, вносять новизну в традиційну систему навчання, допомагають учням зрозуміти важливість вивчення основ наук як єдиної системи знань. Інтегровані уроки роблять навчальний процес по-справжньому цікавим, а їх проведення є необхідним для цілісного сприйняття світу та осмислення учнями явищ навколишньої дійсності.

Інноваційна діяльність є специфічною і досить складною, потребує особливих знань, навичок, здібностей. Впровадження інновацій неможливе без педагога-дослідника, який володіє системним мисленням, розвиненою здатністю до творчості, сформованою й усвідомленою готовністю до інновацій [10, с.48]. Педагогів-новаторів такого типу називають педагогами інноваційного спрямування, їм властиві чітка мотивація інноваційної діяльності та викристалізована інноваційна позиція, здатність не лише включатися в інноваційні процеси, але й бути їх ініціатором.

Отже, інноваційність як показник якості освіти забезпечує умови розвитку особистості, здійснення її права на індивідуальний творчий внесок, на особистісну ініціативу, на свободу саморозвитку вчителя.

Список використаних джерел

1. Кларин М.Б. *Інновaції в мiровiй педагогiкe*. – М., 1998. – 180 с. 2. Кларин М. В. *Інновaції в обyчeннi: мeтaфopи i мoдeлi: Aнaлiз зapyбeжнoгo oпытa*. – М., 1997, – 240 с.. 3. Кравчук Л.В. *Метод проектів: особливості застосування в початковій школі*. – Посіб. для вчителів початкових класів, слухачів курсів підвищення кваліфікації, студентів педагогічних факультетів вищих навчальних закладів. – Вид-во КМПУ ім. Б.Д.Грінченка. – 2009. – 42 с. 4. Пальчевський, С. С. Педагогіка: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / С. С. Пальчевський. – Друге вид. – К.: Каравела, 2008. – 496 с. 5. Педагогіка вищої школи: навч. посібник / Т. І. Туркот. – К.: Кондор, 2011. – 628 с. 6. Пехота О.М. *Проектна технологія/Освітні технології* / За ред. О.М.Пехоти. – К, 2004. 7. П'ятакова Г.П., Заячківська Н.М. *Сучасні педагогічні технології та методика їх застосування у вищій школі* http://tourlib.net/books_others/pedtehnol1.htm. 8. Стрельников В. *Застосування в університеті технології «навчання дослідження»* // Інформаційний вісник Академії наук вищої школи України. – 2004. – № 2 (40). – С. 28–31. 9. *Сучасні педагогічні технології в освіті: збір. наук.-метод. праць /С-57 за ред. О. Г. Романовського, Ю. І. Панфілова* – Харків: НТУ «ХПІ», 2012. – 224 с. – Укр. та рос. мовами. 10. Тягло А. В., Воронай Т. С. *Критическое мышление: проблема мирового образования XXI века*. - Харьков: университет внутренних дел, 1999. – 219 с.

А. М. Гомон

УКРАЇНОЗНАВЧИЙ КОМПОНЕНТ У ЗМІСТІ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «УКРАЇНСЬКА МОВА ЯК ІНОЗЕМНА»

Незважаючи на економічні та соціальні труднощі, які переживає наше суспільство, Україна з кожним роком усе більше утверджується на геополітичній карті світу, поступово інтегрується у європейські та світові структури, стає відкритим суспільством, рівноправним членом міжнародного співтовариства. Щороку все більше громадян інших країн бажають вивчати українську мову та отримати в Україні вищу освіту саме українською мовою. Саме з цього погляду «Українська мова як іноземна» в колі інших навчальних дисциплін підготовчого циклу має великий освітній та виховний потенціал.

Вивчення будь-якої іноземної мови передбачає застосування її у пізнавальній та практичній діяльності: осягнення духу, культури, психології, способу мислення народу – носія мови. Досягнення даної мети вимагає врахування принципів добору інформаційного матеріалу та пошуків результативних педагогічних технологій.

Одним із підходів у викладанні іноземної мови є лінгвокраїнознавчий [1;2;4;5]. Він дає можливість використовувати фактичний матеріал у широкому полікультурному плані, що виступає важливим засобом пробудження у студентів-іноземців поваги та толерантного ставлення до духовного світу іншого народу, а також є потужним джерелом пізнання духовних цінностей українців.

Українознавча тематика охоплює широкий пласт історії, культури, мови, звичаїв та традицій українського народу і повинна бути невід'ємною частиною навчальної програми дисципліни «Українська мова як іноземна». Використання українознавчого матеріалу передбачає дотримання таких принципів: інтеграції знань; компаративності; орієнтації на життєво важливі проблеми та інтереси іноземних студентів. Звідси постає необхідність у використанні відповідної історичної, культурологічної, соціально-побутової та професійної українознавчої тематики. Навчальна тематика може бути згрупована у три блоки: «Іноземний студент та його оточення», «Країна, мова якої вивчається», «Україна». Обговорюючи ту чи іншу проблему у розрізі теми буд-якого з даних блоків, ми намагаємось якомога ширше охопити реалії життя українського народу, співставляючи їх з носіями інших культур та традицій. Блок навчальних тем «Україна» є найоб'ємнішим і охоплює проблеми з актуальних питань історії, культури, політики, науки, звичаїв та традицій українського народу. Вивчаючи тему «Україна – суверенна держава», обговорюються такі питання, як боротьба українського народу за незалежність; походження назви нашої держави; державна та політична структура; національна символіка тощо. У темі «Мова в житті людини» розглядаються такі питання, як походження української мови; стан української мови в сучасному суспільстві. Тема «Українці у світі» торкається питань історії та причин еміграції; внесок визначних співвітчизників у скарбницю світової думки. Можуть бути запропоновані також теми: «Україна на міжнародній арені», «Походження українського народу», «Україна за часів Київської Русі», «Трагічні сторінки української історії», «Україна в Другій світовій війні», «Молодь України та її роль у суспільстві», «Народні звичаї та традиції». Рекомендовано широко використовувати українознавчий аспект також у процесі обговорення питань культури, науки, спорту, народних свят, традицій, сучасних нагальних проблем.

Українознавча тематика також значно розширюється завдяки серії навчальних текстів: статей із періодичних видань, художньої літератури, спеціально відібраних текстів професійного спрямування та відповідної соціально-культурної тематики [3]. Такі тексти, як правило, багаті в інформативному та пізнавальному плані та мають виховний характер. Читання інформативних текстів дозволяє також розширити словниковий запас іноземних студентів з різних галузей знань, активізує мовленнєву культуру. Таким чином, використання українознавчого матеріалу при вивченні української мови як іноземної є актуальним і доцільним, вимагає подальшого вдосконалення, розробки та підготовки відповідних посібників, підручників і дидактичного матеріалу.

Список використаних джерел

1.Верецагин Е. М., Костомаров В. Г. Лингвистическая проблематика страноведения в преподавании русского языка иностранцам.- М.: Рус. яз.,1971.- 265 с. 2.Верецагин Е. М., Костомаров В. Г. Язык и культура. Три лингвострановедческие концепции: Разд. I. Аспект статистики: язык как носитель и источник национально-культурной информации.- М.- Берлин: Директ-Медиа, 2014.- 509 с. 3.Онкович Г. В. Читаймо газету разом! Частина I. Пресодидактика: Навч. посібник.- К.: ІСДО, 1993.- 60 с. 4.Прохоров Ю. Е. Лингвострановедение. Культуроведение. Страноведение. Теория и практика обучения русскому языку как иностранному.- М.: Высш. шк.- 1996.- 198 с. 5.Щукин А. Н. Методика преподавания русского языка как иностранного: Учебное пособие для вузов.- М.: Высш. шк., 2003.- 177 с.